

Dagelijks nieuws op Accountant.nl

Blijf dagelijks op de hoogte van het laatste nieuws met **www.accountant.nl**. U kunt zich daar tevens aanmelden voor een wekelijkse nieuwsbrief met de belangrijkste berichten, inclusief persoonlijke voorkeur voor specifieke onderwerpen. Van veel nieuwsberichten in 'de Accountant' zijn op Accountant.nl uitgebreider versies met aanvullende bronnen beschikbaar.

'Met de hocus-pocus van een publieke test voor het Amerikaanse bankwezen wordt een show opgevoerd.'

Hoofdredacteur Ulko Jonker in het FD, 9 mei 2009

Algemene Rekenkamer: Goedkeuring Rijksrekening maar kanttekening bij Fortis/ABN

Bij de ingrijpende maatregelen in het kader van de kredietcrisis heeft de regering de regels over beheer en verantwoording naar vermogen nageleefd. Dat concludeert de Algemene Rekenkamer in een op Verantwoordingsdag (19 mei 2009) verschenen rapport. Eén van die vijf maatregelen is echter onrechtmatig: de verwerving van de deelneming in Fortis/ABN Amro voor € 23,3 miljard. Daarbij heeft de minister van Financiën de voorhangprocedure bij de Tweede Kamer niet gevolgd. Vandaar de kanttekening bij de goedkeuring.

Van de 28 departementale jaarverslagen over 2008 voldoen er 24 aan de gestelde eisen op het gebied van rechtmatigheid. Bij VROM, VWS, WWI en Financiën zijn tolerantiegrenzen overschreden. In 2007 voldeed slechts één jaarverslag niet aan de eisen. De Rekenkamer acht deze toename zorgelijk. "Het betekent dat de omvang van de fouten en onzekerheden in de financiële informatie in meer gevallen de tolerantiegrenzen van het gehele jaarverslag overschrijden. Naleving van de afspraken - vastgelegd in wet- en regelgeving - tussen Staten-Generaal en kabinet vormt de basis voor een goede publieke verantwoording van een transparante overheid."

In 95 procent van de beheerdomeinen van de bedrijfsvoering van de rijksoverheid zijn geen onvolkomenheden geconstateerd. De rekenkamer concludeert dat de bedrijfsvoering redelijk op orde lijkt. Onvolkomenheden komen vooral door onzorgvuldigheden in het subsidiebeheer en door slechte naleving van regelgeving voor materiële uitgaven.

Dit jaar zet de Algemene Rekenkamer voor het eerst een nieuw instrument in om inzicht te verschaffen in de onvolkomenheden in de bedrijfsvoering bij de rijksoverheid. Deze 'kwaliteitskaart bedrijfsvoering' verbindt de kritische organisatiedelen ten opzichte van het totaal aantal potentiële onvolkomenheden bij een ministerie met de begrotingsartikelen waar de activiteiten van de betreffende organisatiedelen betrekking op hebben.

Als deze kwaliteitskaart de komende jaren wordt uitgebreid, ontstaat meerjarig inzicht in de ontwikkeling van de bedrijfsvoering van de rijksoverheid. De kwaliteitskaart maakt ook zichtbaar waar gevolgen van onvolkomenheden voor de rechtmatigheid zijn geconstateerd en of de geconstateerde fouten en onzekerheden in de rechtmatigheid de kwantitatieve tolerantiegrenzen overschrijden. Zie ook pagina 42 en 60.

Agenda

NIVRA-debatbijekomsten 2009

10 juni - De crisis voorbij? **Lessen voor controleurs en toezichhouders.**

15 juni - Voorkomen is beter. **Accountant en insolventie.**

17 juni - Blaffen of bijten? **Over feiten en falen in risicomanagement.**

18 september - De ontknoping. **Assurance in een complexe omgeving.**

21 september - Struikelen in het regelwoud. **Wet- en regelgeving tussen controle en vertrouwen.**

30 september - Aid Report. **Making Accountancy Development Accountable.**

14 oktober - Corporate recovery and the credit crisis. **Tools, instruments & qualifications.**

4 november - Trust or Dare? **Over de balans tussen (on)zekerheden, vertrouwen en ondernemen.**

12 november - De feiten, niet de cijfers (2). **Nieuwe kaders voor assurance.**

25 november - Het oog van RA. **Over zekerheid in onzekere tijden.** Accountantsdag 2009.

Informatie: www.nivra.nl.

10 juni

Het Limperg Instituut en de Stuurgroep Statistical Auditing organiseren op 10 juni 2009 voor de tweede maal een symposium over **statistical auditing**. Naast sampling en analytical review is er ook aandacht voor *computational auditing*. Informatie: www.limperginstituut.nl of ebroeze@feweb.vu.nl.

15 juni

Maandag 15 juni 2009 organiseert de Erasmus Universiteit Rotterdam het seminar **'De kredietcrisis een zegen of een ramp voor verantwoord ondernemen'**. Sprekers: Ruud Lubbers (voormalig premier), Bart Jan Krouwel (oud-directeur CSR Rabobank), Willem Lageweg (MVO Nederland), Nancy Kamp-Roelands (EUR). Dagvoorzitter Hans Gortemaker. Informatie: lammerschop@ese.eur.nl of 010-4081521.

23-25 juni

De 19th XBRL International Conference **Reducing Reporting Burden with XBRL: a Catalyst for Better Regulation** zal plaatsvinden van 23-25 juni 2009 in Parijs. Met op 25 juni een aparte track voor accountants en auditors. Informatie: conference.xbrl.org/.

VERA

Voor informatie over VERA-seminars zie de VERA-pagina elders in dit blad of surf naar www.nivra.nl/vera.

PE-punten: Samenwerking met Harvard verlengd tot in 2010

In 2009 én 2010 blijft CI/VERA de online learning-modules van Harvard ManageMentor® 10 aanbieden. Zo kunt u in 2009 en in 2010 aan uw PE-verplichting voldoen op een tijd en plaats die u het beste uitkomt.

De 42 Engelstalige online management skills modules zijn ontwikkeld door Harvard Business School Publishing. Onderwerpen zijn onder meer budgettering, time management, crisismanagement, strategic thinking, presentatievaardigheden en marketing essentials.

Elke module duurt ongeveer een uur en is goed voor één PE-punt. Op dit moment zijn met Harvard online learning al meer dan 1.300 PE-punten verdiend.

De kosten:

- € 400 voor twaalf maanden toegang tot alle 42 modules (full suite), of
- € 200 voor zes maanden toegang tot vijf modules (vrij te kiezen).

Meer informatie en aanmelden via de NIVRA-website (opleidingen) of www.ci.nl/vera/.

Deloitte voert werktijdverkorting in

Deloitte voert komende zomer een vorm van werktijdverkorting in. Vanaf 1 juni 2009 worden alle medewerkers verplicht om verspreid over het jaar tien extra verlofdagen te kopen. De werkgever zelf stelt drie extra verlofdagen beschikbaar.

“Het opnemen van de vrije dagen moet gebeuren buiten het hoogseizoen”, licht woordvoester Wilma Bontes toe. “Die is voor alle teams weer anders. Voor accountants ligt het laagseizoen in de zomer, voor consultants in een andere tijd van het jaar.”

De bedoeling is om hiermee een kostenreductie te realiseren als reactie op de economische crisis. “Op deze manier zijn wij in staat om talent te behouden, zodat we weer volledig operationeel zijn als de markt weer opleeft.”

PricewaterhouseCoopers in Australië heeft medewerkers opgeroepen tien tot vijftien dagen onbetaald verlof op te nemen. Eerder dit jaar schrapte het kantoor 170 van de vijfduizend banen. Ook andere kantoren in Australië nemen personele maatregelen. KPMG schrapte al tweehonderd banen en Ernst & Young heeft het aannemen van afgestudeerden uitgesteld.

Ernst & Young biedt haar 8.500 medewerkers in China, Hongkong en Macao de mogelijkheid tussen juli 2009 en juni 2010 veertig dagen verlof op te nemen met behoud van een vijfde van het salaris. Secundaire arbeidsvoorwaarden blijven intact. Daarnaast roept de firma alle medewerkers die voor een professioneel examen zitten op om voorafgaand daaraan twintig dagen verlof op te nemen.

Zie ook pagina 12.

Koninklijke onderscheiding Marco Korff

NIVRA-bestuurslid Marco Korff is benoemd tot Ridder in de Orde van Oranje Nassau. Korff is bestuursvoorzitter van Alfa Accountants en Adviseurs, waar hij reeds 25 jaar werkzaam is.

Daarnaast verrichtte hij jarenlang vrijwillige activiteiten voor diverse organisaties, waaronder Stichting Telos (kleinschalig ondernemerschap in de agrarische sector in Oost-Europa) en de landelijke Federatie Paardrijden Gehandicapten. Ook zette hij zich belangeloos in voor ondernemers in het midden- en kleinbedrijf en de agrarische sector.

BEELD: MARIA BROUWER

NIVRA-debat

‘Met de gebruiker aan tafel’

Om als accountants te kunnen inspelen op de toenemende behoefte van stakeholders aan niet-financiële informatie (NFI) over bijvoorbeeld maatschappelijke en klimaat-effecten, toekomstperspectief en risicomanagement organiseerde het NIVRA op 12 mei 2009 de debatbijeenkomst ‘Met de gebruiker aan tafel’.

Kernonderwerpen tijdens het door Robert Mul (NIVRA) geleide debat waren de specifieke informatiebehoefte van verschillende stakeholders, de bijdrage die ze verwachten van accountants en de vraag wat accountants op dit gebied feitelijk kunnen leveren.

Volgens de circa 35 aanwezigen zal de vraag naar NFI verder toenemen. De financiële crisis versterkt dit zelfs: “Juist nu financiële cijfers slecht zijn, wordt niet-financiële informatie belangrijker om iets over de toekomst van een onderneming te kunnen zeggen.”

Een interessant discussiepunt betrof de concurrentiegevoeligheid van sommige informatie.

Volgens sommigen kunnen gegevens over klant- en medewerkerstevredenheid concurrentiegevoelig zijn. Zelfstandig onderzoeker Aalt Klaassen ziet dat niet: “De concurrenten weten al heel veel van elkaar. Alleen aandeelhouders weten het niet.”

De vraag of bij niet-financiële informatie assurance wenselijk is, bleek voor de meeste aanwezigen niet het belangrijkste punt.

In sommige gevallen kan assurance het externe vertrouwen bevorderen, maar dat hoeft niet altijd. Vertegenwoordigers van KLM en Rabobank, die hun maatschappelijke verslagen al jaren (deels) extern laten controleren, wezen wel nadrukkelijk op het feit dat zo’n externe audit ook intern van nut is. “Het stimuleert verbeteringen in je interne organisatie en monitoring op dit gebied.”

De debatsessie van 12 mei 2009 dient mede als input voor het rapport dat het NIVRA op 12 november 2009 zal presenteren tijdens het debat ‘Meer dan euro’s alleen; Nieuwe kaders voor niet-financiële informatie’.

De bijeenkomst bestond uit een ochtend- en een middagsessie. Deelnemers:

Ochtend: Harm van Nimwegen (VU), Elfriek van Galen (KLM), Roland Waardenburg (Ahold), Cor van den Bosch (ASR) en Gerben Evers (Eumedion).

Middag: Arco van de Ven (TiasNimbis), Olaf Brugman (Rabobank Nederland), Mariëtte Smid (ASN Bank), Eduard Wijnoldij Daniels (Essent) en Hendrik-Jan Sepers (Eneco).

BEELD: MARIA BROUWER

Partners E&Y schuldig aan verkoop illegale tax shelters

Een Amerikaanse jury heeft vier (ex-)partners van Ernst & Young schuldig bevonden aan hulp bij frauduleuze belastingconstructies (*tax shelters*) voor vermogende Amerikanen. Voor hetzelfde vergrijp werden in april 2009 twee ex-partners van KPMG tot hoge celstraffen veroordeeld. Van Ernst & Young zijn nu de partners Martin Nissenbaum en Richard Shapiro schuldig bevonden, evenals de ex-partners Robert Coplan en Brian Vaughn. Hun zaak loopt als sinds 2007. Het construeren van verboden tax shelters vond plaats sinds 1998.

Personalía...

Ruud Wijnands (54) is benoemd tot vestigingsdirecteur van Countus accountants+adviseurs in Zwolle. Hiervoor was hij vestigingsdirecteur bij Countus in Almere, een drie jaar geleden verzelfstandigde Deloitte-vestiging.

Adriaan van der Putten (55) is de nieuwe regiomanager van de Extendum-vestiging Veldhoven. Van der Putten werkte hiervoor onder meer bij Koenen en Co accountants en bij A&A Accountants.

Gerard van Olphen (47) is benoemd tot voorzitter van de Economics and Finance Committee (Ecofin) van de CEA, de Europese koepelorganisatie van de verzekeringsindustrie. Van Olphen, cfo van Eureko, is daarmee de opvolger van Jos Streppel (60), de cfo van Aegon die onlang met pensioen is gegaan.

De algemene aandeelhoudersvergadering van Aegon heeft op 22 april 2009 **Jan Nooitgedagt** (55) formeel benoemd tot nieuwe financiële topman. Nooitgedagt was tot voor kort bestuursvoorzitter van Ernst & Young.

AFM-directeur **Steven Maijoor** is gekozen tot voorzitter van het International Forum of Independent Audit Regulators (IFIAR). De afgelopen anderhalf jaar was hij al vice-voorzitter.

AFM-aandacht voor 'kwetsbaarheden' in controle

Het aantal formele toezichtmaatregelen van de AFM is in 2008 bijna verdubbeld, terwijl ook normoverdragende activiteiten sterk zijn toegenomen. De AFM legde in 2008 twintig boetes op, tegenover zes in 2007. Het aantal lasten onder dwangsom steeg van 77 naar 123. Er werden twaalf publieke waarschuwingen gegeven over illegale activiteiten en 51 vergunningen ingetrokken. De AFM deed 22 keer aangifte bij het Openbaar Ministerie (in 2007 dertien). Dat blijkt uit het AFM Jaarverslag 2008.

In het toezicht op de kapitaalmarkten heeft de AFM het afgelopen jaar ook veel aandacht besteed aan de consequenties van de kredietcrisis voor de financiële verslaggeving en de rol van de accountants. De toezichthouder heeft financiële instellingen erop gewezen dat zij meer informatie moeten geven over (*sub*)prime-gerelateerde beleggingen. Daarnaast is aandacht gevraagd voor een aantal 'kwetsbaarheden' in de accountantscontrole, waaronder de waardering van financiële activa en bijzondere waardeverminderingen.

De AFM kondigt aan ook over boekjaar 2008 extra aandacht te besteden aan controle- en verslaggevingsaspecten die verband houden met de kredietcrisis, zoals de afwaardering van goodwill en de waardering van kredietportefeuilles.

Steven Maijoor: 'Accountants mogen best eens laten merken dat ze achter fair value staan'

"De kritiek op fair value accounting vanuit de bancaire sector is typisch een voorbeeld van *shooting the messenger*." Aldus AFM-directeur Steven Maijoor in een mondelinge toelichting na de presentatie van het jaarverslag over 2008. "De problemen in de bankwereld zijn onmiskenbaar zeer ernstig en het gaat niet aan te proberen dat te verhullen door te gaan sleutelen aan de IFRS-regels ten aanzien van de waardering van portefeuilles met complexe, afgeleide producten."

Maijoor erkent dat het waarderen van zulke portefeuilles gevoelig is voor sentimenten en psychologie. Bepaalde waarderingen kunnen daardoor nu erg laag lijken. "Maar", zegt hij, "er is niets dat garandeert dat over een of twee jaar die waarderingen weer 'genormaliseerd' zullen zijn. De banksector heeft op grote schaal geld in te riskante beleggingen gestoken en fair value accounting heeft dat transparant gemaakt. Pijnlijk, maar dit zijn de feiten."

Maijoor zei in discussies met accountants te kunnen vaststellen dat de beroepsgroep grosso modo achter de fair value waarderingmethode staat. "Maar het zou wel fijn zijn als ze dat, al dan niet via hun brancheorganisaties, nu en dan ook publiekelijk zouden laten merken."

Naar marktwaarde waarderen van activa op bankbalansen is volgens hem geen obstakel om het buffervermogen te versterken. "Verbeteren van de solvabiliteit van banken staat het bieden van maximale transparantie aan beleggers geenszins in de weg. Die twee dingen moet je echt loskoppelen."

BEEELD: MARIA BROUWER

ING Groep meest betalende controlecliënt

De audit van ING Groep is met 61 miljoen euro de duurste 'Nederlandse' accountantscontrole. KPMG en Ernst & Young brachten daarvoor 61 miljoen euro in rekening.

Dat blijkt uit een analyse door Company.info. Shell volgt op grote afstand als tweede, met een controlerekening van ruim 35 miljoen euro.

Onderneming	Accountant	Vergoeding (€)
1 ING Groep	KPMG en E&Y	61.000.000
2 Shell	PwC	35.079.360
3 Unilever	PwC	24.000.000
4 Fortis	KPMG en PwC	23.000.000
5 Aegon	Ernst & Young	22.400.000
6 Arcelor Mittal	Deloitte en KPMG	19.732.140
7 Philips	KPMG	17.000.000
8 KPN	PwC	16.000.000
9 Air France-KLM	Deloitte en KPMG	14.462.000
10 Ahold	Deloitte	8.002.000

BRON: COMPANY.INFO

Oud Nieuws op Accountant.nl:

'de Accountant'/Accountant.nl duikt regelmatig in de archieven voor wat historisch perspectief en verrassende feiten. Maandelijks in 'de Accountant' en op Accountant.nl een uitgebreide versie compleet met PDF's van het bronmateriaal (plus eerdere afleveringen).

Oud Nieuws (3): 'Onnodige paniek derivaten'

Toezichhouders en andere poortwachters hameren er op dat niemand de huidige crisis heeft kunnen voorzien. Een greep in de archieven werkt verhelderend.

Zoals genoegzaam bekend wees onder meer Jules Muis vroegtijdig op het risico van een systeemcrisis. Tijdens de Accountantdag in november 2004 riep hij controlerend accountants op aan de bel te trekken in het geval van niet-begrepen financiële instrumenten. Vanuit het veld kwamen geen hoorbare reacties.

Alleen derivatenspecialist Pieter Veuger van PricewaterhouseCoopers reageerde. "Muis onderschat de kwaliteiten van zijn eigen beroepsgroep en zaait daarmee onnodig paniek", schreef hij in het Financieel Dagblad van 16 december 2004. De internationale regelgeving beperkt het risico en bovendien richten accountants zich volgens hem niet op het functioneren van "markten als geheel" maar dragen ze slechts zorg voor "hoge kwaliteit van de financiële verslaggeving van individuele organisaties".

'de Accountant' stelde in maart 2005 in het artikel 'Mistig specialisme' de vraag of er nu wel of niet een systeemrisico bestond wegens gebrek aan zicht op derivaten, en of accountants voldoende zijn toegerust voor dit specialisme.

Twee citaten:

Econoom Bart van Praag (UvA): "De prijs van derivaten is mede gebaseerd op statistiek. Zoals een verzekeringspremie ervan uitgaat dat een grote storm eens per honderd jaar voorkomt. Maar die storm kan ook morgen opsteken."

Henk Verhoek (NIVRA): "Ik vind dat elke RA een behoorlijke basiskennis van derivaten zou moeten hebben. Al is het maar om potentieel risicovolle posities te kunnen herkennen, of zelfs om tegen een klant te zeggen: dit gaat mijn kennisniveau te boven, ik kan uw jaarrekening dus niet certificeren."

Het NIVRA nam de kwestie serieus en riep op tot 'speciale aandacht' voor de verslaggeving van financiële instrumenten, en de controle daarvan. Als aftrap werd in mei 2005 een rondetafelbijeenkomst met deskundigen georganiseerd.

Nationaal onderzoek risicomanagement in Nederland

Het NIVRA voert in samenwerking met Nyenrode Business Universiteit, Rijksuniversiteit Groningen en PricewaterhouseCoopers de komende maanden een grootschalig inventariserend onderzoek uit naar risicomanagement bij organisaties en ondernemingen actief in Nederland en een jaaromzet (of budget) van meer dan tien miljoen euro. Het onderzoek bestaat onder andere uit een enquête onder bestuurders/directies, een literatuurstudie en een aantal interviews.

Het onderzoek wordt uitgevoerd in het licht van de huidige financiële crisis en is van belang omdat één van de veronderstelde oorzaken gebrekkig risicomanagement zou zijn.

De uitkomsten en het bijbehorende rapport worden gepresenteerd op 25 november 2009 tijdens de Accountantsdag.

Deelnemers aan de enquête kunnen een gratis exemplaar van het eindrapport ontvangen, plus de eigen risicomanagementscore ten opzichte van de gehele populatie aan de hand van een door de onderzoekers ontwikkelde meetlat.

Voor nadere informatie: Johan Scheffe, e-mail j.scheffe@nivra.nl.

...en Zaken

De omzet van **Meeuwse Ten Hoopen register-accountants/belastingadviseurs** is met ruim vijftien procent toegenomen, van bijna 35,5 miljoen euro in 2007 tot 40,8 miljoen euro in 2008. Het aantal fte's groeide in 2008 met ruim twaalf procent van 412 tot 463.

De omzet van **BDO CampsObers Accountants & Adviseurs** steeg in boekjaar 2008 met ruim zeven procent, van 197,3 miljoen euro in 2007 naar 211,9 miljoen euro in 2008. De stijging deed zich voor in alle *lines of services*. Het aantal medewerkers steeg met 97 mensen naar 2084.

DRV boekte vorig jaar een omzetstijging van acht procent naar ruim 32,9 miljoen euro. De toegevoegde waarde daalde daarentegen van 9,8 miljoen naar 8,4 miljoen euro.

PKF Wallast Accountants en belastingadviseurs vierde op 1 mei 2009 het vijftigjarig jubileum. A.C. Wallast sr. begon het kantoor in één kamer in de Delftse binnenstad. sindsdien groeide het uit tot een organisatie met 180 medewerkers en vestigingen in Amsterdam, Delft, Rotterdam en Woerden.

Kamphuis & Berghuizen Accountants/Belastingadviseurs heeft een vestiging in Amsterdam geopend. Het kantoor (ruim veertig medewerkers) had al vestigingen in Hilversum en Amersfoort.

Tbilisi Managers & Consultants Ltd. in Georgië is per 1 april 2009 benoemd tot BDO-partnerorganisatie en gaat opereren onder de naam **BDO Georgia Ltd.**

De BDO-partnerorganisatie in Hong Kong, **BDO McCabe Lo Limited**, fuseert op 1 mei 2009 met accountantskantoor **Shu Lun Pan Horwath Hong Kong CPA Limited**. De nieuwe organisatie draagt de naam BDO Limited.

De Koning Accountants en administratiekantoor Alkewoude uit Roelofarendsveen treden op 1 juli 2009 toe tot de **GIBO Groep**. De twee kantoren tellen samen 25 medewerkers en 450 klanten en hebben een gezamenlijke omzet van circa twee miljoen euro.

MRW Accountants heeft **Hof & Van Zwol Accountants** in Wollega overgenomen. MRW Accountants had al vestigingen in Sneek en Gorredijk.

Herclassificatie verhoogt winst Europese banken met 27 miljard

West-Europese banken rapporteerden dankzij herclassificatie van financiële instrumenten over boekjaar 2008 een 27 miljard euro hogere winst voor belastingen. Dat blijkt uit een inventarisatie van JPMorgan Equity Research. In oktober 2008 kwam de International Accounting Standards Board, onder druk van de politiek en de financiële sector, met een aanpassing van IAS 39. Bepaalde financiële activa hoeven sindsdien niet meer op fair value te worden gewaardeerd. Zakenbank JPMorgan onderzocht hoe 43 West-Europese banken gebruik hebben gemaakt van deze optie en schat de toename van de gerapporteerde waarde van activa van de betreffende banken op 39 miljard euro. De winst voor belastingen kwam 27 miljard euro hoger uit dankzij de versoepeling. Van de 43 banken maakten er 32 gebruik van herclassificatie.

Het oordeel van de onderzoekers is voorzichtig kritisch: "It could be argued that this IAS 39 amendment has reduced the quality, comparability and transparency of financial reporting in Europe."

Franse accountants verbaasd over 'advocaat-accountant'

De Franse belangenorganisatie van accountants heeft met verbazing gereageerd op de aanbeveling om advocaten met de juiste kwalificaties te kunnen laten optreden als accountant. De aanbeveling komt van een commissie die is ingesteld door de Franse president Sarkozy.

De president is ingenomen met de aanbevelingen en heeft de minister van Justitie opgedragen deze uit te werken tot wetsvoorstellen. Begin april 2009 kwam de commissie Darrois met 52 aanbevelingen over de toekomst van het advocatenberoep. De advocaten moeten zich meer kunnen ontplooiën op de mondiale markt en in de periferie van het advocatenberoep.

Een deel van de Franse advocatuur zit in de verdrukking. Enerzijds tussen de Angelsaksische advocaten, die de mondiale markt domineren. Anderzijds tussen zakelijke dienstverleners, die de advocaten 'oneerlijk' zouden beconcurreren met juridische adviezen. Zo geven accountants hun cliënten nogal eens advies op fiscaal en arbeidsrechtelijk gebied.

De commissie vindt dat accountants gewoon 'bijbehorend' advies moeten kunnen blijven verstrekken. Anderzijds moeten advocaten dan kunnen optreden als accountant, mits zij beschikken over de juiste beroepskwalificaties. Bovendien moeten advocatenkantoren accountants in dienst kunnen nemen.

De belangenorganisatie van accountants ECF is vooral verbaasd over het voorstel voor de advocaat-accountant. President Philippe Arraou noemt in een reactie aan 'de Accountant' deze "grande nouveauté" zeer verbazingwekkend. Volgens hem is het voorstel bedoeld om de advocaten en accountants, die de laatste jaren steeds tegenover elkaar stonden, met elkaar te verzoenen. Dat lijkt maar ten dele te lukken.

Arraou vindt het positief dat accountants juridisch advies kunnen blijven geven aan hun cliënten. En dat het accountants en advocaten wordt toegestaan samen te werken. De voorwaarden waaronder zij dat mogen, moeten echter nog wel worden gepreciseerd. Volgens Arraou zal de advocaat alleen kunnen optreden als accountant als hij zich onderwerpt aan de beroepsregels van de Ordre des Experts Comptables (OEC) en niet aan die van de advocatenorde. Hij zal dus een keuze moeten maken. De OEC is de beroepsorganisatie van accountants die belast is met de publieke taken. Zij houdt zich dus, anders dan de ECF, niet bezig met belangenbehartiging, maar met regelgeving en toezicht.

Bij btw-aangifte halve centen naar boven afronden

Bij de aangifte omzetbelasting moeten de verschuldigde bedragen volgens de gangbare rekenkundige methode worden afgerond. De manier dus waarop kinderen hun rapportcijfers plegen uit te rekenen. De Hoge Raad heeft dit op 15 mei 2009 bepaald in een geschil tussen Ahold en de belastingdienst.

Ahold strijdt al een jaar of vijf met de fiscus over de manier waarop de verschuldigde btw-bedragen moeten worden afgerond. Aanvankelijk waren daarbij twee geschilpunten.

Het eerste geschilpunt was of de detaillist het btw-bedrag per kassabon of per product moest afronden. In de loop van de proce-

dure zijn Ahold en de fiscus het hierover eens geworden: per kassabon.

Over het andere geschilpunt heeft de Hoge Raad nu de knoop doorgehakt. Ahold moet voor alle filialen de bedragen onder een halve cent naar beneden afronden en de bedragen van een halve cent of meer naar boven.

BEELD: MARCA BROUWER

Ahold stelde zich in deze proefprocedure op het standpunt dat alles onder een hele cent naar beneden mag worden afgerond. € 0,099 werd dus € 0,09 in plaats van € 0,10.

Deze rekenmethode is toegestaan bij de aangifte inkomstenbelasting. Het scheelde één AH-filiaal in oktober 2003 een bedrag van 1.400 euro. Ahold wilde daarom de te veel betaalde btw terug van alle filialen die op de gebruikelijke manier hadden afgerond.

De proefprocedure voerde de fiscus en Ahold ook naar Luxemburg. Daar besloot het Europese Hof van Justitie dat elke lidstaat zelf mag weten welke regels en methoden gehanteerd moeten worden voor de afronding van btw-bedragen. Zolang het niet de spugaten uitloopt en lidstaten elkaar niet in de wielen rijden.

Aantal faillissementen stijgt explosief

In maart 2009 werden ruim 670 bedrijven en instellingen (exclusief eenmanszaken) failliet verklaard. Dit waren er ruim 130 meer dan in februari dit jaar. Vergeleken met een jaar eerder schoot het aantal faillissementen omhoog. Dit meldt het CBS.

Het totaal aantal bedrijven en instellingen dat failliet ging was 410 hoger dan in maart 2008. Zo'n grote toename heeft zich niet eerder voorgedaan.

Het aantal faillissementen hangt nauw samen met het aantal zittingsdagen van de rechtbank in die maand. Daarom wordt doorgaans gekeken naar het voortschrijdend driemaandsgemiddelde. Dit kwam in maart uit op 560, tegen 476 in februari. Het is de hoogste stand sinds het CBS begin jaren tachtig met deze meting begon. In minder dan een jaar is het driemaandsgemiddelde ruim verdubbeld.

'Zeg nou zelf, de Avensis is toch het automobiele equivalent van een assistent-accountant in een slecht zittend pak?'

Bespreking van nieuw model automobiel, in magazine Top Gear, maart 2009

Vrouwen-quotum

In deze rubriek ontleden we maandelijks 'twijfelachtige' cijfers. Soms nemen partijen zelf het fileermes al ter hand. VNO-NCW deed dat een tijdje terug met Het Noorse Voorbeeld. In Noorwegen is 27 procent van de bestuurders van de vijftig grootste nationale bedrijven vrouw. In Nederland 6 procent. Daarom zou volgens sommigen ook aan in Nederland aan bedrijven een quotum voor vrouwen in topfuncties moeten worden opgelegd.

Het VNO-NCW-blad Forum ontleepte in mei 2008 de Nederlands-Noorse cijfers in het artikel 'Noorse vrouwen geen stap verder'. Dat gebeurde - ondanks een paar storende foutjes (dat dan weer wel) - zodanig dat wij van Spookcijfers de bevindingen geschikt achten voor onze eigen rubriek. Het spookkarakter betreft dit keer niet zozeer het cijfer zelf - die 27 procent zal wel kloppen - maar wat erachter steekt. Sleutelvraag is of Nederlandse vrouwen inderdaad moeilijker de top bereiken dan hun Noorse seksegenoten. Forum pakte het rapport 'The life of women and men in Europe' van Eurostat uit 2008 erbij. Daaruit blijkt dat 0,3 procent van de Nederlandse werkende vrouwen directeur of ceo van een grote onderneming is, tegenover 1 procent van de mannen. "Mannen bereiken in Nederland dus 2,9 keer vaker een toppositie dan vrouwen", concludeert het blad. Het is in feite ruim 3 keer, maar het punt is duidelijk.

Belangrijker is de (correcte) constatering dat Nederlandse vrouwen veel beter scoren dan hun Noorse seksegenoten. Van de werkende Noorse vrouwen had in 2005 0,2 procent een baan als directeur of ceo, tegenover 1,3 procent van de werkende mannen. Noorse mannen bereiken dus 6,5 keer vaker zo'n positie dan vrouwen. Gelden deze verschillen ook voor fulltimers, vraagt forum zich af. Geen onlogische vraag, gezien het type functies. En dan ontstaat een heel ander beeld.

Allereerst van de m/v-verschillen: 1,44 procent van de fulltime werkende vrouwen in Nederland schoupt het tot directeur of ceo, tegenover 1,12 procent van de mannen. Vrouwen bereiken dus juist vaker de top dan mannen.

En ten tweede van het Noorse Voorbeeld: van de Noorse vrouwelijke fulltimers haalt 0,34 procent de top, van de mannen 1,47 procent. De kansen van fulltimende vrouwen in Nederland steken dus juist gunstig af tegen die in Noorwegen.

Zoals bekend kent Nederland een laag percentage fulltime werkende vrouwen (27 procent, EU-gemiddelde 64 procent). Uit onderzoek van onder meer het Sociaal-Cultureel Planbureau blijkt dat ze daar bewust voor kiezen. Ook Nederlandse mannen werken relatief vaak parttime (13 procent; EU-gemiddelde 6 procent).

Je zou dus ook kunnen concluderen dat we een opmerkelijk geëmancipeerd volkje zijn.

NART WIELAARD & TOM NIEROP

SPOOKCIJFER

Accountant.nl

Voor eerdere Spookcijfers, reacties of suggesties zie Accountant.nl (Spookcijfer).